

Evald Johannes Alusalu, 95-vuotias virolainen Suomen-poika

Terveiset kaikille suomalaisille ystävillemme, muistuttavat joka kerta virolaiset Suomen-pojat, kun olen vierailut heidän luonaan, nyt yhteensä 46 kertaa.

Veteraanisukupolvelle ja tämän lehden lukijoille ovat menneitten seitsemän vuoden aikana kirjoitukseni Suomen-pojista tulleet tutuiksi ja selväksi, keitä virolaiset Suomen-pojat olivat ja ovat?

Uusille Joulun Veljestuki lehden lukijoille kerrottakoon, että kun Saksan ja Neuvostoliiton välinen sota alkoi 22.6.1941, niin saksalaiset joukot saapuivat heti heinäkuussa -41 Viron maaperälle ja ajoivat alueella olevat neuvostojoukot pois.

Aluksi virolaiset uskoivat saavansa itseenäisyytensä takaisin, mutta kun kävi selväksi, että saksalaiset ajoivat vain omia etujaan ja yrittivät saada virolaisia mukaan omiin taistelujoukkoihinsa, niin Viron kansallismieliset menivät joko Viron metsiin tai siirtyivät salaa Suomeen ja liittyivät täällä Suomen armeijaan.

Jo talvisodassa oli mukana toistasataa virolaista vapaaehtoista miestä ja muutama nainen.

Virolaiset vapaaehtoiset Suomessa

Jatkosodan alussa Virosta Suomeen salaa siirtyneet vapaaehtoiset sijoitettiin aluksi ns. Vallilan pataljoonaan, IIII/JR 47:ään ja saksalaisten julistettua Virossa LKP:n, niin Suomeen siirtyjiä tuli joukottain lisää. Virolaisia sijoitettiin moniin koulutuskeskuksiin, kuten Nurmeksien Porokylään, Tuusulaan ja Taavettiin.

Kun Päämaja 9.2.1944 antoi käskyn Jalkaväkirykmentti 200:n (JR 200) perustamisesta, niin siihen sijoitettiin pääasiassa virolaisia miehiä. Erikoiskoulutus annettiin viestimiehille Järvenpäässä, pioneereille Utissa ja Koriolla. Muuta erikoiskoulutusta annettiin mm. Ilmavoimien Radiopataljoonassa. Merivoimissa palveli noin 400 virolaista vapaaehtoista. Virolaiset aliupseerit ja upseerit koulutettiin aluksi Käkösensäällä ja sittemmin Taavetissa. Heinäkuun 1944 alusta lähtien upseerit koulutettiin Niinisalossa, jolloin viimeinen upseerikurssi päättyi 31.7.1944 ja kurssin suoritti yhteensä 147 virolaista up-

seeria.

Suomen-pojat jatkosodassa

Osa Suomen-pojista oli saanut tulikasteen jo syksyllä 1943, kun III/JR 47:n 9. komppaniaan sijoitetut täydennysmiehet lähetettiin etulinjaan ja myöhemmin etulinjan rintamatehtäviin. Tammikuussa 9.komppania siirrettiin Kuokkalan alueelle.

Jalkalassa koulutettu I/JR 200 joukko "tosi toimiin", kun Leningradin rintaman suurhyökkäys alkoi 9.6.1944 ja neuvostojoukot kohtasivat virolaisista koostuneen pataljoonan. Pataljoona viivytti neuvostojoukkoja Vammeljärveltä Viipurinlahdelle asti. I/JR 200 sai huoltaa joukkojaan ja levätä vasta 12.6. Neuvostojoukot jatkoivat hyökkäystään 13.6. Siiranmäen ja Ahijärven suunnista seuraavaan päivään asti. Taistelujen jälkeen I/JR 200:n tappiot olivat; Kaatuneina 1+2+11, haavoittuneina 2+4+35. IP:n taistelut Kannaksella päättyivät 15.6.1944 ja pataljoona siirrettiin autokuljetuksena Viipurinlahdelle.

JR 200:n esikunta ja II pataljoona siirtyivät vasta 20.6.44 junakuljetuksena Taavetista Viipurinlahdelle.

Viipurinlahden länsipuolella käydyissä torjuntataisteluissa JR 200:n molemmat pataljoonat yhdessä suomalaisten JR 61:n, ErP 20:n ja I/JR 1:n kanssa torjuivat 23.6.1944 urhollisesti ja mallikkaasti puna-armeijan joukkojen läpimurtoyrityksen. Tuo taistelu oli yksi kannaksen taistelujen merkittävimpiä voittoja, sillä muutoin puna-armeijalle olisi avautunut tärkeä tiestö syvälle Suomeen ja siten aina Helsinkiin asti.

Viipurinlahden taistelujen jälkeen JR 200 siirrettiin 18.7.1944 Vuoksen

puolustukseen.

Kun puna-armeija valtasi 24.7.44 Narvan, niin se vaikutti heti JR 200:n miesten taistelukelpoisuuteen, koska silloin taisteltiin jo oman kotimaan maaperällä.

Jalkaväkirykmentti 200 luovutti 12.8.1944 rintamavastuun suomalaisille joukoille ja palasi 19.8.1944 I/JR 200:n komentajan, kapteeni Voldemar Pärinin johdolla pääosin (1752 miestä) Hangosta saksalaisella "Wartheland" laivalla Paldiskiin. Vielä syyskuun puolella Vieroon palasi noin 250 miestä. Valpon suljettua Suomen rajat, loput virolaista siirtyivät, mm. aliluutnantti Paavo Loosbergin johdolla 184 merivoimissa palvelutta Suomen-poikaa, Ruotsiin ja monet sieltä edelleen Kanadaan ja USA:han. Sodan jälkeen Suomeen jäi 14 virolaista Suomen-poikaa, joista välirauhan sopimuksen mukaisesti 13 palautettiin Neuvostoliittoon. Yksi heistä oli vuoden "Joulun Veljestuki 2006" lehdessä kertomani Suomen-poika, rovasti Paul Saar, jolle määrättiin pakotyötä 25+10 vuotta. Vain yksi em. neljästätoista virolaisesta, Alfred Karu pääsi pakoon ja autettiin Ruotsin kautta Kanadaan. Suomen rintamalla taistelleista virolaisista Suomen-pojista on monta kertomusta, joista seuraavassa on jälleen yksi.

Evald Johannes Alusalu

Kiinnostukseni Suomen-poikien kohtaloihin alkoi siitä, kun 4.8.1990 osasto Ernan muistomerkillä Arduin Kautlassa Virossa tapasin sattumalta miehen, joka kertoi taistellensa sota-aikana Suomessa. En ollut aiemmin näistä miehistä koskaan kuullutkaan, mutta